

Digitálna dokumentácia stavieb, elektronické podania a nový model povoľovania

Od účinnosti stavebného zákona č. 25/2025 Z.z. nadobúda účinnosť aj vykonávací predpis – vyhláška č. 60/2025 Z.z., ktorá zásadne mení spôsob práce s dokumentáciou stavieb. Projektanti, stavebníci, dotknuté orgány a stavebné úrady vstupujú do digitálneho systému konania prostredníctvom Portálu výstavby.

Vyhláška č. 60 vychádza nielen zo stavebného zákona č. 25/2025 Z.z., ale prepája sa aj s ďalšími právnymi predpismi – zákonom č. 200/2022 Z.z. o územnom plánovaní, zákonom č. 272/2016 Z.z. o dôveryhodných službách a zákonom o e-Governmente. Pojmy ako „portál výstavby“, „formulár“, „úložisko dokumentácie“ či „elektronické podanie“ sú definované až vo vyhláške a dávajú rámec celej komunikácii vo výstavbe. Počas odborného seminára SKSI výklad k tejto vyhláške podrobne rozobral Roman Skorka, generálny riaditeľ sekcie výstavby a vyvlastňovania z Úradu pre územné plánovanie a výstavbu SR (UUPV SR).

Portál výstavby je technickým jadrom informačného systému, ktorý spravuje UUPV SR. Obsahuje úložisko dokumentácie, register výstavby, register stavieb, zoznamy dotknutých subjektov i autorizovaných osôb. Prioritnými používateľmi systému sú stavebník, projektant, stavebný úrad a odborné osoby vo výstavbe. Každý z nich má možnosť vytvárať prístupy, evidovať stavby, ukladať dokumentáciu, vytvárať podania a pristupovať k záväzným výstupom. Rozsah oprávnení je stanovený zákonom a technicky premietnutý do funkcionalít portálu. Vyhláška definuje podania ako štruktúrovaný úkon, ktorého súčasťou musí byť formulár, dokumentácia, požadované prílohy a doklad o úhrade správneho poplatku. Pri elektronickom podaní

je maximálna kapacita obmedzená na 100 MB, pričom dokumentácia sa ďalej doručuje ako jedinečný odkaz na miesto uloženia – teda úložisko v portáli. V prípade, že prax ukáže potrebu navýšenia dátového limitu, je prevádzkovateľ pripravený takúto zmenu zaviesť. Počas prechodného obdobia je možné podanie vykonať aj listinne. Vtedy sa projekt predkladá v dvoch vyhotoveniach formátu A3 alebo A4, aby stavebný úrad mohol zabezpečiť tzv. konverziu – naskenovanie do systému. **„Obmedzenie formátov má praktický význam – súvisí s technickými možnosťami pracovísk stavebných úradov,”** vysvetľuje Skorka. Pre výkon elektronického podania musí byť jasne určená identita konajúcej osoby. Slúži na to autorizácia cez komoru a mandátny certifikát podľa zákona o dôveryhodných službách. Vydáva ho registrovaná autorita, ktorá overí oprávnenie osoby podľa evidencie SKSI. **„Na to, aby mohol projektant konať, teda využívať elektronické služby Portálu výstavby, musí byť z predkladaného dokumentu zrejmé, kto koná, na základe akého oprávnenia, v akej veci a v akom rozsahu,”** uviedol generálny riaditeľ generálny riaditeľ sekcie výstavby a vyvlastňovania.

Formuláre podaní sú upravené v prílohách č. 1 až 13 vyhlášky. Sú dostupné na Portáli výstavby a systém dokáže automaticky dopĺňať údaje o stavbe, pozemkoch či profesii projektanta podľa zadaných vstupov.

Formuláre možno použiť aj v listinnej forme, stiahnuť a vyplniť manuálne. **„Formuláre sme navrhli tak, aby boli jednotné, prehľadné a použiteľné v každej forme komunikácie,”** dopĺňa Skorka. Dokumentácia stavby sa ukladá do portálu v elektronickej forme, členenej podľa profesie, etapy a revízie. Názvoslovie súborov je upravené v prílohe č. 24 vyhlášky. Jeho tvorba využíva deväť pozícií – od identifikátora stavby, cez stupeň dokumentácie až po verziu dokumentu. V prípade zmien sa vytvára revízia – aby bolo možné preukázať, kto sa vyjadroval ku ktorej verzii. **„Jednotná štruktúra kapitol dokumentácie umožňuje jednoduchý**



prechod medzi stupňami," zdôrazňuje generálny riaditeľ sekcie výstavby a vyvlastňovania.

Vyhláška č. 60 upravuje aj výstupy dotknutých orgánov. V §8 – §22 sú definované ich obsahové a formálne náležitosti. Orgán musí uviesť záver: súhlas, súhlas s podmienkami alebo nesúhlas, a zároveň ho odôvodniť. Nejasné alebo nepreskúmateľné stanovisko je pre projektanta aj stavebný úrad praktickou komplikáciou. **„Aj triviálne znenie záveru má právny význam, musí byť jasné, k akému záveru prišiel daný orgán a aké podmienky stanovuje a prečo,"** uzatvára Skorka.

Celý systém je technicky spravovaný Úradom pre územné plánovanie a výstavbu SR a dostupný na webovej adrese vystavba.uupv.sk. Na stránke sa nachádzajú aj návody a video-inštruktaže pre jednotlivé role, akými sú stavebník, úrad, dotknutý orgán, ktoré krok po kroku ukazujú prácu so systémom. Vyhláška č. 60 sa tak stáva centrálnym dokumentom pre procesné úkony vo výstavbe – technicky, právne aj komunikačne.

Slovenská komora stavebných inžinierov (SKSI) je významná stavovská a profesijná organizácia, ktorá združuje približne **6 400 členov**, z toho viac ako **4 800 autorizovaných stavebných inžinierov** a **1 600 dobrovoľných členov**. Jej hlavným poslaním je zabezpečiť vysokú odbornú úroveň v oblasti **projektovania, riadenia a realizácie stavieb** a zároveň chrániť verejný záujem v **územnom plánovaní, výstavbe a architektúre**. SKSI aktívne podporuje práva inžinierov, ich **profesijné, sociálne a hospodárske záujmy**, pričom obhajuje ich **stavovskú česť**. Dbá na to, aby členovia vykonávali svoje povolanie **odborne, eticky a v súlade s legislatívou**. Okrem udeľovania autorizácií vykonáva SKSI aj **skúšky odbornej spôsobilosti** v oblastiach **energetickej certifikácie, stavbyvedenia a stavebného dozoru**. Na medzinárodnej úrovni je SKSI **členom Európskej rady inžinierskych komôr (ECEC) a Európskej rady stavebných inžinierov (ECCE)**, čím prispieva k formovaniu európskej inžinierskej legislatívy a výmenám odborných skúseností.

☛ Viac informácií na: www.sksi.sk